YHTEISÖJEN ENSIMMÄISEN OIKEUSASTEEN TUOMIOISTUIMEN MÄÄRÄYS (kolmas jaosto)

3 päivänä lokakuuta 1997 *

Asiassa T-186/96,

Mutual Aid Administration Services NV, Belgian oikeuden mukaan perustettu yhtiö, kotipaikka Antwerpen (Belgia), edustajanaan asianajaja Jan Tritsmans, Antwerpen, prosessiosoite Luxemburgissa asianajotoimisto René Faltz, 6 rue Heinrich Heine,

kantajana,

vastaan

Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehinään komissiossa toimiva kansallinen virkamies Blanca Vilá Costa ja oikeudellisen yksikön virkamies Hubert van Vliet, prosessiosoite Luxemburgissa c/o oikeudellisen yksikön virkamies Carlos Gómez de la Cruz, Centre Wagner, Kirchberg,

vastaajana,

jossa kantaja vaatii Armenian ja Azerbaidžanin väestölle veloituksetta toimitettavaksi tarkoitetun hedelmämehun ja hedelmähillon kuljetusten koko hinnan maksamista,

* Oikeudenkäyntikieli: hollanti.

EUROOPAN YHTEISÖJEN ENSIMMÄISEN OIKEUSASTEEN TUOMIOISTUIN (kolmas jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja B. Vesterdorf sekä tuomarit C. P. Briët ja A. Potocki,

kirjaaja: H. Jung,

on antanut seuraavan

määräyksen

Asiaa koskevat oikeussäännöt

1 Neuvosto antoi 4.8.1995 asetuksen (EY) N:o 1975/95 toimista maataloustuotteiden toimittamiseksi veloituksetta Georgian, Armenian, Azerbaidžanin, Kirgisian ja Tadžikistanin väestölle (EYVL L 191, s. 2) elintarvikkeiden saantiedellytysten parantamiseksi. Asetuksen 2 artiklan 3 kohdan mukaan toimituskustannukset vahvistetaan tarjouskilpailumenettelyllä tai yhden tarjouksen menettelyllä.

2 Interventiovarastoissa olevien Georgiaan, Armeniaan, Azerbaidžaniin, Kirgisiaan ja Tadžikistaniin tarkoitettujen maataloustuotteiden neuvoston asetuksessa (EY) N:o 1975/95 säädettyyn velvoituksettomaan toimittamiseen sovellettavista säännöistä 18 päivänä elokuuta 1995 annetulla komission asetuksella (EY) N:o 2009/95 (EYVL L 196, s. 4, jäljempänä asetus N:o 2009/95) määriteltiin tarjouskilpailuihin osallistumista koskevat yhteiset ehdot sekä tarjouskilpailun voittajien velvoitteet.

3 Asetuksen N:o 2009/95 6 artiklan 1 kohdan d alakohdan 1 alakohdassa täsmennetään, että tarjouksentekijän tarjouksessa on ilmoitettava kokonaismäärä tai -määrät ecuina ilmaistuina koko toimituksesta tai erästä (nettopaino) ja jokaiseen määräpaikkaan tarjottu määrä ecuina bruttotonnilta.

4 Asetuksen N:o 2009/95 7 artiklan 1 kohdan nojalla komissio myöntää toimituksen tarjotun hinnan ja muiden sellaisten tarjoukseen liittyvien tekijöiden perusteella, jotka antavat parhaat takeet tuotteiden toimittamisesta moitteettomin teknisin ja hygieenisin edellytyksin sekä säädettyjä määräaikoja noudattaen.

5 Asetuksen N:o 2009/95 9 artiklan mukaan tarjouskilpailun voittaja vastaa kaikista tavaraan liittyvistä riskeistä ja erityisesti sen katoamisesta tai pilaantumisesta vahvistettuun toimitusvaiheeseen asti, muuten kuin ylivoimaisen esteen sattuessa.

6 Asetuksen N:o 2009/95 12 artiklan 5 kohdassa säädetään vielä, että jos kuljettajan suorittamassa haltuunotossa tai toimituksessa ilmenee viiveitä, sakko on 0,75 ecua tonnia ja viivästyspäivää kohden, ja että yhdennestätoista viivästyspäivästä alkaen tämä määrä korotetaan yhteen ecuun tonnilta.

7 Hedelmämehun ja hedelmähillon toimittamisesta Armenian ja Azerbaidžanin väestölle 7 päivänä helmikuuta 1996 annetulla komission asetuksella (EY) N:o 228/96 (EYVL L 30, s. 18, jäljempänä asetus N:o 228/96) avattiin tarjouskilpailu 1 000 tonnista hedelmämehua, 1 000 tonnista hedelmämehutiivistettä ja 1 000 tonnista hedelmähilloa.

8 Asetuksen 2 artiklassa säädetään, että toimitukseen sisältyy tuotteiden toimittaminen vapaasti merialukseen ahdattuna vähintään 500 tonnin päivittäisellä lastausnopeudella ja että tuotteet on pakattava asetuksen liitteessä I olevien määräysten mukaisesti.

9 Vehnäjauhojen toimittamisesta Georgian, Armenian, Azerbaidžanin, Kirgisian ja Tadžikistanin väestölle 15 päivänä maaliskuuta 1996 annetulla komission asetuksella (EY) N:o 472/96 (EYVL L 66, s. 4) avattiin tarjouskilpailu 16 vehnäjauhoerän toimittamisesta.

10 Armeniaan ja Azerbaidžaniin veloituksetta toimitettavaksi tarkoitetun hedelmämehun, hedelmähillon ja vehnäjauhon kuljetuksesta 12 päivänä maaliskuuta 1996 annetulla komission asetuksella (EY) N:o 449/96 (EYVL L 62, s. 4, jäljempänä asetus N:o 449/96) avattiin asetuksessa N:o 2009/95 vahvistettujen yksityiskohtaisten sääntöjen mukaisesti tarjouskilpailu kuljetuksesta, joka koski 2 000 nettotonnia hedelmämehua, 1 000 nettotonnia hedelmähilloa ja 800 nettotonnia vehnäjauhoja.

11 Asetuksen N:o 449/96 1 artiklan 2 kohdan ensimmäisen alakohdan mukaan kustannusten on liityttävä tavaran haltuunottoon ja sen kuljettamiseen asianmukaisin välinein määräpaikkoihin eli Beiuk-Kesikiin Azerbaidžanissa ja Airumiin Armeniassa liitteessä I tarkoitetuissa määräajoissa. Tämän liitteen mukaan tavaroiden on saavuttava asetettuina määräpäivinä Potin tai Batumin satamaan Georgiassa ja loppukuljetus on suoritettava junalla komission ja Georgian viranomaisten sopimilla ja asetuksen liitteessä V julkaistuilla kiinteillä hinnoilla tonnilta.

12 Asetuksen N:o 449/96 1 artiklan 2 kohdan toisessa alakohdassa viitataan asetuksen N:o 228/96 liitteeseen I hedelmämehuja ja hedelmähillojen pakkaamista koskevan kuvauksen osalta ja täsmennetään, että kuljetustarjouksen tekijän vastuulla on ottaa valmistajalta selvää käytettyjen materiaalien teknisistä yksityiskohdista sekä mahdollisuudesta pakkausmateriaalien ahtaamiseen, erityisesti näiden pinoamiseen.

13 Asetuksen N:o 449/96 1 artiklan 3 kohdan toisessa alakohdassa säädetään vielä, että kun niistä päivämääristä, joina tuotteet olisi ollut pidettävä saatavilla lastaussatamassa, alkava viiden päivän määräaika päättyy, kuljetusta koskevan tarjouskilpailun voittajan on korvattava komissiolle ne menot, joita toimielimelle on aiheutunut asetuksen N:o 2009/95 6 artiklan 1 kohdan e alakohdan 4 alakohdassa tarkoitettujen kulujen kattamisesta.

Riita-asian perustana olevat tosiseikat

14 Komissio myönsi 22.2.1996 italialaiselle yritykselle Trento Fruttalle pääosan siitä hedelmämehun ja hedelmähillon toimituksesta, jota asetuksella N:o 228/96 avattu tarjouskilpailu koski. Saksalaiselle Loma-yhtiölle myönnettiin 500 hedelmämehutonnin toimitus.

15 Mutual Aid Administration Services NV (jäljempänä MAAS) teki asetuksella N:o 449/96 avatun tarjouskilpailun kohteena olevasta tavarakuljetuksesta 21.3.1996 tarjouksen, joka koski kaikkia asetuksen liitteessä I mainittuja hedelmämehu-, hedelmähillo- ja vehnäjauhoeriä ja joka oli asetuksella N:o 2009/95 määriteltyjen yksityiskohtaisten sääntöjen mukainen. MAAS:n tarjous koski haltuunotto- ja kuljetuskustannuksia, joiden kokonaismääräksi arvioitiin 225 133,53 ecua eli 54,47 ecua bruttotonnilta kuljetuksesta Beiuk-Kesikiin ja 54,86 ecua kuljetuksesta Airumiin.

16 Komissio katsoi, että asetuksen N:o 2009/95 7 artiklan 1 kohdan toisen luetelmakohdan mukaisesti ja tehdyt tarjoukset huomioon ottaen kuljetus oli myönnettävä tarjotun hinnan ja niiden muiden tarjoukseen liittyvien tekijöiden perusteella, jotka antoivat parhaat takeet tuotteiden toimittamisesta edellä mainittujen edellytysten mukaisesti, ja se myönsi 27.3.1996 tavaroiden kuljetuksen MAAS:lle.

17 Komissio ilmoitti 28.3.1996 tästä MAAS:lle telekopiolla, johon se liitti otteen yhteisön ja Georgian viranomaisten purkamis-, rautatiekuljetus- ja hallintokustannuksia koskevista sopimuksista. Lisäksi komissio ilmoitti tarjouskilpailun voittajalle samana päivänä lähettämällään teleksillä, että hedelmämehu- ja hedelmähillolastin molemmat osat olivat saatavissa 10.4.1996 ja 20.4.1996 Ravennan satamassa. Komissio totesi lisäksi, että se ilmoittaa MAAS:lle heti, kun jauhon lastaussatama selviää ja kun Inspection Services International (jäljempänä ISI) on tehnyt vaaditut tarkastukset.

18 Koska Trento Frutta ei pystynyt toimittamaan hedelmämehuja ja hedelmähilloja määräpäivinä, komissio ilmoitti 1.4.1996 lähettämällään telekopiolla hyväksyvänsä MAAS:n pyynnön siitä, että molempien lastinosien lastausta lykätään ja että niitä päivämääriä, jolloin lastinosien olisi oltava perillä jommassakummassa Georgian satamassa, siirretään vastaavasti.

19 Komissio ilmoitti 3.4.1996 päiväämällään ja MAAS:lle 16.4.1996 lähettämällään telekopiolla, että sillä ei ole mitään huomautettavaa Trento Fruttan ehdottamasta tuotteiden pakkaamisesta, mikäli paletit ovat asetuksen N:o 228/96 liitteessä I olevien määräysten mukaisia.

20 Komissio ilmoitti 12.4.1996 lähetetyllä telekopiolla MAAS:lle, että se oli myöntänyt jauhotoimituksen Grandi Molini Italianille ja että lastaussatama on Trieste. Komissio lisäsi, että kuljetuskustannukset maksetaan MAAS:n tarjouksessaan ilmoittaman bruttotonnihinnan perusteella.

21 Trento Frutta ilmoitti MAAS:lle 29.4.1996 lähettämällään telekopiolla, jolla vahvistettiin 15.3.1996 lähetetty telekopio, että sen tuotteita ei voida lastata useampaan kuin kahteen kerrokseen. Samana päivänä lähettämällään telekopiolla MAAS vastasi ottavansa täyden vastuun siitä, että hedelmämehu- ja hedelmähillopaketit lastataan kolmeen kerrokseen. Komissio huomautti MAAS:lle seuraavana päivänä, ettei se ollut missään vaiheessa suostunut tällaiseen kolmeen kerrokseen pinoamiseen ja että tällainen päätös tehtäisiin kuljettajan riskillä ja kustannuksella.

22 MAAS totesi komissiolle 2.5.1996 osoittamassaan telekopiossa, että toisin kuin mitä tavarantoimittaja oli ilmoittanut, paletteja ei ilmeisesti voitu lastata edes kahteen kerrokseen. Tämän vuoksi kuljettaja katsoi, että tarvitaan vielä kolmas laiva. Komissio vastasi, että MAAS:n ja Trento Fruttan on keskenään ratkaistava tämä ongelma, koska Trento Frutta vastaa kaikista virheellisten tietojen aiheuttamista lisäkustannuksista. Komissio totesi 6.5.1996 MAAS:lle ja Trento Fruttalle kirjallisesti seuraavaa:

"Komissio katsoo ISI:n kertomuksen perusteella, että toimituksen ja kuljetuksen kohteena olevia hedelmämehuja ei voida pinota kahteen kerrokseen. Tämän vuoksi pyydämme teitä ryhtymään kaikkiin tarvittaviin toimenpiteisiin tuotteiden kuljettamiseksi parhaalla mahdollisella tavalla eli siten, että tavaroita ei pinota kerroksiin.

Komissio ottaa väliaikaisesti vastatakseen tästä mahdollisesti aiheutuneet tarpeelliset kustannukset ilman, että tällä olisi vaikutusta siihen, miten vastuu ja täydentävän toimituksen lopullinen rahoitus ratkaistaan."

23 MAAS ilmoitti 20.5.1996 lähettämällään telekopiolla komissiolle, että tavarat olivat vahingoittuneet, koska ne oli pakattu epäasianmukaisesti.

24 Kun tavarat olivat lähteneet yhteisöstä, komissio maksoi asetuksen N:o 2009/95 13 artiklan mukaisesti MAAS:lle etumaksuna 90 prosenttia kokonaishinnasta eli noin 7 500 000 Belgian frangia (BEF).

25 MAAS vaati 5.6.1996 päivätyssä kirjeessään komissiota laatimaan aluksella kuljetetun tavaran bruttopainoon perustuvan lopputilityksen, johon sen mukaan oli lisättävä lastaussataman yliseisontapäivämaksut ja kolmannen aluksen rahtauksesta aiheutuneet lisäkustannukset.

26 Komissio ilmoitti 12.6.1996 lähettämällään telekopiolla MAAS:lle, että MAAS oli vastoin komission ohjeita varastoinut osan vaunujen tavaroista kahteen kerrokseen ryhtymättä tarpeellisiin varotoimenpiteisiin. Komissio huomautti, että tästä oli aiheutunut huomattavia vahinkoja, ja teki suurimman mahdollisen varauman tästä mahdollisesti aiheutuvien taloudellisten seurausten osalta odottaessaan arviota vahinkojen tarkasta määrästä. Lopuksi komissio korosti, että kaksi alusta ei olisi riittänyt ja että kolmas alus olisi tarvittu, vaikka tavara olisi voitu lastata kahteen kerrokseen.

27 Komissio ilmoitti 26.9.1996 päivätyllä kirjeellään MAAS:lle maksavansa tälle vain 191 970 BEF siitä 10 prosentin eli 836 328 BEF:n suuruisesta tilityksen loppuosasta, joka tämän olisi tavanomaisessa tilanteessa pitänyt saada.

28 Komissio katsoi ensinnäkin, ettei se voi vastata kolmannen aluksen rahtauskustannuksista, koska Trento Frutta oli ilmoittanut MAAS:lle, että tavarat voitiin lastata enintään kahteen kerrokseen, jolloin kolmannen aluksen rahtaaminen oli joka tapauksessa välttämätöntä.

29 Toiseksi komissio huomautti, että puuttuvan ja pilaantuneen määrän arvo on korvattava sille asetuksen N:o 2009/95 9 artiklan mukaan. MAAS:n väitteet tavaroiden virheellisestä pakkaamisesta huomioon ottaen komissio pyrki välttämään kaikki tuottajan ja kuljettajan välistä vastuunjakoa koskevat kiistat siten, että se vahvisti vahingoittuneiksi todetut määrät ainoastaan niiden hedelmämehujen ja hedelmämehutiivisteiden osalta, jotka oli lastattu vaunuihin kahteen kerrokseen, koska oli ilmeistä, että palettien tällainen pinoaminen ei ollut toivottavaa.

30 Kolmanneksi komissio huomautti laskeneensa asetuksen N:o 449/96 1 artiklan 3 kohdan viimeisen alakohdan mukaiset lastauksen viivästymissakot siten, että se oli ottanut huomioon ilmenneet vaikeudet, kuten sen, että kiinnittymislaituria ei ollut vapaana. Lisäksi komissio hyvitti MAAS:lle niiden sakkojen määrän, joista tuottaja vastaa asetuksen N:o 2009/95 12 artiklan 4 kohdan b alakohdan viimeisen luetelmakohdan perusteella sen johdosta, että lastausmääriä ei ollut noudatettu.

Oikeudenkäyntimenettely ja asianosaisten vaatimukset

31 MAAS on nostanut EY:n perustamissopimuksen 173 artiklan nojalla tämän kanteen, joka on saapunut yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimeen 22.11.1996.

32 Kantaja vaatii, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin

— kumoaa 26.9.1996 tehdyn riidanalaisen päätöksen ja katsoo, että kantajalla oli lopputilityksessä oikeus saada 836 328 BEF ja että sillä oli oikeus saada korvauksena kolmannen aluksen rahtauskustannuksista 41 000 Yhdysvaltain dollaria (USD),

— velvoittaa komission tämän vuoksi maksamaan kantajalle 644 385 BEF (eli 836 328 BEF, josta on vähennetty riidanalaisella päätöksellä jo myönnetyt 191 970 BEF) ja 41 000 USD Belgian laillisen käyvän korkokannan eli 7 prosentin mukaan molemmille summille 1.9.1996 alkaen laskettuine korkoineen ja

— velvoittaa komission korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

33 Komissio vaatii, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin

— hylkää kanteen ja

— velvoittaa kantajan korvamaan oikeudenkäyntikulut.

Kanteen tutkittavaksi ottaminen

34 Jos ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimella selvästi ei ole toimivaltaa ratkaista kannetta tai jos kanteen tutkittavaksi ottamisen edellytykset selvästi puuttuvat, ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin voi työjärjestyksensä 111 artiklan nojalla ratkaista asian perustellulla määräyksellä jatkamatta asian käsittelyä. Tässä asiassa ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoo saaneensa oikeudenkäyntiaineistosta riittävät tiedot, joten se päättää olla aloittamatta suullista käsittelyä.

Kanteen luonne

35 Vaikka kanne on nostettu perustamissopimuksen 173 artiklan perusteella, se itse asiassa koskee sellaisen sopimuksen täyttämistä, jonka MAAS ja komissio ovat tehneet riidanalaisten kuljetusten toteuttamiseksi.

36 Asian tosiseikoista ilmenee toisaalta, että kun MAAS teki tarjouksen asetuksella N:o 449/96 avatussa, kuljetusta koskevassa tarjouskilpailussa, se ilmoitti saaneensa tietoonsa asetuksen N:o 2009/85 ja asetuksen N:o 449/96 kaikki säännökset ja nimenomaisesti sitoutui noudattamaan niissä määriteltyjä ehtoja.

37 MAAS on nämä ehdot huomioon ottaen tarjoutunut kuljettamaan asianmukaisilla kuljetusvälineillä kaikki asetuksessa N:o 449/96 tarkoitetut tavaraerät niiden lopulliseen määräpaikkaan asetuksen liitteessä I mainituissa määräajoissa yksikköhinnan ollessa bruttotonnilta 54,47 ja 54,86 ecua ja kokonaishinnan ollessa siis 225 133,53 ecua. MAAS:lla on asetuksen N:o 449/96 1 artiklan 2 kohdan toisen alakohdan nojalla lisäksi ollut velvollisuus ottaa tuotteiden valmistajilta selvää käytettyjen pakkausmateriaalien teknisistä yksityiskohdista sekä mahdollisuudesta pakkausmateriaalien ahtaamiseen, erityisesti näiden pinoamiseen. MAAS on ilmoittanut tarjouksensa liitteessä 1 olevassa otsikossa Huomautuksia, että se lähettää asiantuntijoita Potiin, Batumiin, Airumiin ja Beiuk-Kesikiin ryhtyäkseen kaikkiin tarvittaviin toimenpiteisiin, jotta tuotteiden toimitus onnistuisi.

38 Toisaalta kun komissio myönsi MAAS:lle tuotteiden kuljetuksen yrityksen tarjoaman hinnan ja muiden sellaisten tarjoukseen liittyvien seikkojen perusteella, jotka antoivat komission mielestä parhaat takeet toimituksesta edellä mainittuja edellytyksiä noudattaen, komissio hyväksyi esitetyn hinnan ja teki kuljettajan muista sitoumuksista peruuttamattomia.

39 Koska MAAS teki tarjouksen ja koska komissio hyväksyi sen, asetuksen N:o 2009/95 ja asetuksen N:o 449/96 asiaa koskevista säännöksistä ja MAAS:n tarjoamasta hinnasta on tullut kuljetussopimuksen määräyksiä, jotka sitovat tämän riita-asian asianosaisia.

40 Kun MAAS vaatii, että komissio on velvoitettava maksamaan koko kuljetushinta ja korvaus kolmannen aluksen rahtauksesta aiheutuneista lisäkustannuksista, se todellisuudessa vaatii, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin velvoittaa vastaajana olevan toimielimen täyttämään kuljetussopimuksesta aiheutuvat velvollisuutensa. Komissio puolestaan tukee vaatimustaan kanteen hylkäämisestä vetoamalla siihen, että MAAS suoritti huonosti ne velvollisuudet, joihin se oli sopimuksessa sitoutunut. Näin ollen molempien asianosaisten väitteet kohdentavat oikeudellisen pohdinnan asianosaisia yhdistävän sopimussuhteen ytimeen.

41 Tältä osin on muistutettava, että yhteisöjen tuomioistuin on käsiteltävänä olevaa asiaa vastaavassa asiassa C-142/91, Cebag vastaan komissio, 11.2.1993 antamassaan tuomiossa (Kok. 1993, s. I-553, 11 kohta) katsonut, että elintarvikeapupolitiikasta ja elintarvikeavun hallinnosta 22 päivänä joulukuuta 1986 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 3972/86 (EYVL L 370, s. 1) mukaan elintarvikeapu toimitetaan sopimukseen perustuvien sitoumusten perusteella.

42 Yhteisöjen tuomioistuin totesi, että kyseisen asetuksen 6 artiklan 1 kohdan c alakohdan mukaan komissio päättää avun toimittamisehdoista, erityisesti edunsaajiin sovellettavista yleisistä ehdoista ja hankintatoimenpiteiden ja tuotteiden toimittamisen käynnistämisestä sekä niitä vastaavien sopimusten teosta.

43 Yhteisöjen tuomioistuin katsoi (tuomion 12 kohta), että komission ja tarjouskilpailujen voittajien oikeuksia ja velvollisuuksia näiden toimitusten osalta ei ollut täysin määritelty yhteisön asetuksilla, koska toimitusten tärkeä osatekijä eli hinta riippui — kuten tässäkin asiassa — tehdyistä tarjouksista ja siitä, hyväksyykö komissio ne, mikä ilmenee yhteisön elintarvikeapuna toimitettavien tuotteiden hankkimista yhteisöstä koskevista yleisistä yksityiskohtaista säännöistä 8 päivänä heinäkuuta 1987 annetun komission asetuksen (ETY) N:o 2200/87 (EYVL L 204, s. 1) 9 artiklan 1 ja 3 kohdasta. Yhteisöjen tuomioistuin katsoi tämän perusteella (tuomion 13 kohta), että kyseiset toimitukset perustuivat sopimukseen.

44 Edellä olevan perusteella on siis selvää, että MAAS:n nostama, kuljetushinnan maksua koskeva kanne on riita-asian asianosaisten välisen sopimuksen täyttämistä koskeva kanne.

Yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen toimivalta

45 Euroopan yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen perustamisesta 24 päivänä lokakuuta 1988 tehdyn neuvoston päätöksen 88/591/EHTY, ETY, Euratom (EYVL L 319, s. 1), sellaisena kuin päätös on myöhemmin muutettuna, ja perustamissopimuksen 181 artiklan mukaan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimella on ainoastaan perustamissopimuksen 181 artiklassa tarkoitetun välityslausekkeen nojalla toimivalta ensimmäisenä oikeusasteena ratkaista sopimusriidat, jotka luonnolliset henkilöt tai oikeushenkilöt ovat saattaneet sen käsiteltäväksi, kuten tässä asiassa. Käsiteltävänä olevassa asiassa ei kuitenkaan ole sovittu tällaisesta välityslausekkeesta.

46 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin ei voi sallia, että sitä, että asia on saatettu sen käsiteltäväksi, pidettäisiin tässä tapauksessa ilmauksena asianosaisten tahdosta antaa sille toimivalta ratkaista sopimusriita, koska MAAS on nostanut kanteen perustamissopimuksen 173 artiklan perusteella.

47 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin, jonka käsiteltäväksi on saatettu kumoamiskanne, ei välityslausekkeen puuttuessa voi ratkaista kannetta, joka itse asiassa koskee yhteisön kanssa tehdyn sopimuksen täyttämistä. Jos se tekisi niin, se ulottaisi tuomiovaltansa koskemaan myös muita kuin sellaisia riitoja, joita sillä on sen toimivallalle rajat asettavan perustamissopimuksen 183 artiklan nojalla oikeus käsitellä, sillä tässä määräyksessä päinvastoin annetaan jäsenvaltioiden tuomioistuimille yleinen toimivalta ratkaista sellaiset riidat, joissa yhteisö on asianosainen (yhdistetyt asiat 133/85, 134/85, 135/85 ja 136/85, Rau ym., tuomio 21.5.1987, Kok. 1987, s. 2289, 10 kohta).

48 Kaikesta edellä olevasta seuraa, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimella selvästi ei ole toimivaltaa käsitellä tätä sopimuksen täyttämistä koskevaa kannetta, joten se on jätettävä tutkimatta, koska sen tutkittavaksi ottamisen edellytykset puuttuvat selvästi.

Riidanalaisen päätöksen luonne

49 Päätöstä, jolla komissio kieltäytyi maksamasta MAAS:lle tämän vaatimaa kuljetuksen hintaa kokonaisuudessaan, ei voida irrottaa komission velvollisuudesta maksaa kuljettajalle se hinta, joka on vastike suoritetuista kuljetuspalveluista.

50 Tämän vuoksi riidanalainen maksusta kieltäytyminen ei ole tarjouskilpailun voittajaa kohtaan sellainen perustamissopimuksen 189 artiklassa tarkoitettu yksipuolinen päätös, joka komission on tehtävä perustamissopimuksessa määrätyin edellytyksin.

51 Tämä kieltäytyminen ei siis tarjouskilpailun voittajan kannalta ole sellainen perustamissopimuksen 173 artiklassa tarkoitettu säädös, joka voi olla kumoamiskanteen kohteena. Koska käsiteltävänä oleva kanne koskee tällaista kieltäytymistä, sen tutkittavaksi ottamisen edellytykset siten joka tapauksessa selvästi puuttuvat.

52 Kaikesta edellä olevasta seuraa, että kanne on jätettävä tutkimatta, koska sen tutkittavaksi ottamisen edellytykset selvästi puuttuvat.

Oikeudenkäyntikulut

53 Yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen työjärjestyksen 87 artiklan 2 kohdan mukaan asianosainen, joka häviää asian, velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut. Koska kantaja on hävinnyt asian, se on velvoitettava korvaamaan oikeudenkäyntikulut kokonaisuudessaan, koska vastaaja on sitä vaatinut.

Näillä perusteilla

YHTEISÖJEN ENSIMMÄISEN OIKEUSASTEEN
TUOMIOISTUIN (kolmas jaosto)

on määrännyt seuraavaa:

1) Kanne jätetään tutkimatta, koska sen tutkittavaksi ottamisen edellytykset puuttuvat selvästi.

2) Kantaja velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Annettiin Luxemburgissa 3 päivänä lokakuuta 1997.

H. Jung

kirjaaja

B. Vesterdorf

kolmannen jaoston puheenjohtaja